

آقای رئیسی! مگر نکفیتد شرایط امن بشود اینترنت عادی می شود، پس چه شد؟

خراسان نوشت: «یک محدودیت ایجاد شده و بدانید با وضعیت و شرایط امن، شرایط حتما متفاوت خواهد شد»؛ این صحبت، وعده آیت ا... رئیسی، رئیس جمهور و رئیس شورای عالی امنیت ملی کشور بود که بسیاری از فعالان اقتصادی به ویژه کسب و کارهای اینترنتی را به لغو محدودیت‌های اینترنتی امیدوار کرد، اما با گذشت ۵۴ روز، هنوز از تحقق آن خبری نیست.

به گزارش سایت خبری پرسون، شانزدهم آذر امسال، دانشگاه تهران میزبان رئیس جمهور بود تا بالاترین مقام اجرایی کشور، در جمع دانشجویان حضور یابد و به احترام «روز دانشجو» پاسخگوی سوالات و دغدغه‌های آن‌ها باشد. بعد از دو ماه پراشتهای مهر و آبان و اعمال محدودیت‌های اینترنتی، فرصت خوبی فراهم شده بود تا همان صحبتی که در فضای عمومی جامعه مطرح بود، در حضور رئیس جمهور هم مطرح و از او درباره چرایی محقق نشدن وعده انتخاباتی اش درباره مخالفت با فیلترینگ اینستاگرام، سوال شود. البته آقای رئیسی هم پاسخی قابل قبول ارائه کرد و گفت: «من در انتخابات حرفی زدم و بعضی هم می‌خواهند آن را به ما یادآوری کنند، ما یادمان هست چه گفتیم و هیچ کدام از وعده‌هایمان یادمان نرفته است، اما اگر دشمن آمد در یک بستر و فضایی دشمنی کرد و خواست کشور را به هم بریزد، شما می‌گویید اجازه داده شود؟» تشویق حاضران در آن نشست، تاییدی بر منطقی بودن این استدلال رئیس جمهور بود، اما دغدغه مهم مطرح خسارت گسترده به اقتصاد دیجیتال و کسب و کارهای اینترنتی، به پاسخ روشن تری از سوی عالی‌ترین مقام دولت نیاز داشت.

یقین بدانید که ...

این دغدغه را رئیس جمهور هم به خوبی احساس کرد و به همین دلیل بود که صحبت‌های خود درباره محدودیت‌های اینترنتی اعمال شده را این‌طور خاتمه داد: «یک محدودیت ایجاد شده و بدانید با وضعیت و شرایط امن، شرایط حتما متفاوت خواهد شد، یقین بدانید اگر ناامنی ایجاد نشود، طبیعی اش این است که وضعیت حتما متفاوت خواهد بود». حالا ۵۴ روز از زمان این وعده رئیس جمهور، سپری شده و با وجود آرام بودن شرایط کشور، هنوز تصمیمی درباره برداشته شدن محدودیت‌ها اتخاذ نشده است. اگرچه وزیر ارتباطات بارها اعلام کرده تصمیم‌گیری درباره رفع فیلتر اینستاگرام و واتس‌آپ، بر عهده نهادهایی غیر از دولت است، اما بالطبع رئیس جمهور، که هم رئیس شورای عالی امنیت ملی و هم رئیس شورای عالی فضای مجازی است، می‌تواند نقش اثرگذار خود را در این زمینه ایفا کند و شرایط را تغییر دهد.

نامه توانگر به رئیس جمهور

هرچند دولت تلاش کرد با تدوین یک بسته حمایتی، از کوچ کسب و کارها به پلتفرم‌های داخلی حمایت کند، اما همان‌طور که رئیس مجلس و بسیاری از کارشناسان هم تاکید کردند، این «کوچ اجباری» نمی‌تواند راهکاری موثر و دائمی باشد و مشکلات کلان ایجاد شده را رفع کند. نگرانی‌ها از تبعات محدودیت‌های اینترنتی و اختلالات ناشی از آن، در نامه ۱۹ دی ماه «مجتبی توانگر» رئیس کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس به رئیس جمهور هم مطرح و تاکید شد: «...عملکرد بسیاری از کسب و کارها مختل شده، فرایندهای تبلیغات و بازاریابی شرکت‌ها با مشکل مواجه شده و بازوی اطلاع‌رسانی و ارتباطات شهروندان و کسب و کارهای کوچک (در فقدان نمونه مشابه داخلی مورد اقبال عمومی) فلج شده و مجموع این‌ها خسارات زیادی را به کل زیست بوم اقتصاد دیجیتال تحمیل کرده است...».

نگرانی‌ها از افزایش میل به مهاجرت

یکی دیگر از تبعات محدودیت‌های اخیر افزایش مهاجرت استارت‌آپ‌ها و متخصصان حوزه فناوری است. چنان‌چه در این زمینه، بهرام صلواتی، رئیس رصدخانه ملی مهاجرت ایران در روزهای قبل این‌طور گفته است: باید حواسمان باشد یکی از دلایلی که شرکت‌ها مهاجرت می‌کنند، به مسائل زیرساختی که در این چندوقت اخیر هم پررنگ شده است، مربوط می‌شود. از جمله شرایط ناپایدار اینترنتی و ارتباطی که منجر به آسیب دیدن بسیاری از کسب و کارها شده است. مسئله اینترنت در خیلی از کشورها، امری پیش پا افتاده و ابتدایی‌ترین زیرساخت ارتباطی است و برای همین مهاجرت گروهی یک تیر و چند نشان می‌شود و مهاجرت استارت‌آپ‌ها دارد اتفاق می‌افتد.

فعال شدن کسب و کارها نه افزایش ترافیک

در این میان یکی از استدلال‌های ادامه محدودیت‌های موجود در فضای اینترنت این است که میزان ترافیک روی برخی پلتفرم‌های داخلی همانند روبیکا چند برابر شده در حالی که در این خصوص آن چیزی که مهم است نه افزایش ترافیک بلکه فعال شدن کسب و کارها در این پلتفرم‌هاست که حداقل آمارهای فعلی چنین چیزی را نشان نمی‌دهد.

زخمی که عمیق تر می‌شود

زخم کسب و کارهای کشور از محدودیت‌های اینترنتی، شاید در ظاهر فقط کاهش درآمد باشد، اما تبعات آن روز به روز بیشتر نمایان می‌شود. از

کوچک تر شدن سهم اقتصاد دیجیتال بگیرد تا تعدیل نیرو و بیکار شدن ها، مهاجرت نخبگان و... . نتایج پژوهش ماه گذشته «جاب ویژن» و بررسی وضعیت ۴۰۰ کسب و کار اینترنتی کوچک و بزرگ نیز، درستی این نگرانی ها را تایید می کند: «از هر ۵ سازمان، یک سازمان بیش از ۳۰ درصد نیروی کار خود را تعدیل کرده است» و این ها زخم هایی است که نه با بسته های حمایت از مهاجرت اجباری که فقط و فقط با تحقق وعده رئیس جمهور و بازگشت اینترنت به شرایط عادی می تواند التیام یابد، اگر زمان بیش از این از دست نرود... .